

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران، میدان فاطمی، خیابان بهرام‌میسری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • شماره ۸۰۵۳۷۹ صفحه ۸۸۹۲۵۴۶۷
تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸
توزیع: موسسه مطبوعاتی نشرگستر امروز نوین • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

شترت

روزنامه

پنجشنبه ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۵ • ۱۹ ذی‌القعده ۱۴۴۷ • ۷ می ۲۰۲۶ • سال بیست‌دوم • شماره ۵۳۷۹ • صفحه ۸۰۵
اذان ظهر تهران ۱۲:۰۱ • اذان مغرب ۱۹:۰۵ • اذان صبح فردا ۳:۲۰ • طلوع آفتاب ۵:۰۵



نیزارهای تالاب میقان اراک، عصر سه‌شنبه دچار آتش‌سوزی شد. شعله‌های آتش به دلیل شدت باد به سرعت گسترش یافته، با این حال تمامی امکانات و تجهیزات لازم برای مهار آتش در محل مستقر شده و عملیات اطفاي حریق بدون وقفه ادامه دارد. عکس: علی کریمی، ایرنا

instagram:sharghdaily1 | twitter:sharghdaily | youtube:sharghdaily | Telegram:SharghDaily | aparat:tasvirshargh | www.sharghdaily.com

دیوار دفاعی مغلطه‌ها

سپر معیشت؛ وقتی از «نان» برای پوشاندن «حق» استفاده می‌شود



حسین نورانی نژاد

و کسانی که پشت معیشت سنگر می‌گیرند، هرگز در یک شرایط دیگر، حاضر به پیگیری حق بر معیشت و اشتغال و دیگر حقوق اقتصادی اجتماعی شهروندان هم نیستند.

در نهایت، این رفتار با ترفند «واتابوتیسیم» (Whataboutism) تکمیل می‌شود؛ یعنی با پرسیدن «اما درباره فلان موضوع چه؟»، مسئولیت پاسخ‌گویی به نقد اصلی را از دوش خود برداشته و آن را بر گردن منتقد می‌اندازد.

برای بازگرداندن بحث به مسیر اصلی، نباید در تله این دوراهی‌های کاذب گرفتار شد. راهکار اول، استفاده از قدرت کلمه «و» به جای «یا» است. باید یادآوری کرد که «ما هم معتقدیم معیشت حیاتی است و اتفاقاً فیلترینگ یا بی‌ثباتی ناشی از محدودیت در رسانه‌ها، خود مانعی جدی در مسیر توسعه و ثبات اقتصادی است». راهکار دوم نیز افشای ماهیت این بحث است؛ باید پرسید «اینکه موضوع دیگری مهم‌تر است، پاسخی به نقد من نیست. آیا شما با موضوع اصلی موافق هستید یا خیر؟».

در مجموع، نباید اجازه داد «معیشت» از یک مطالبه مشروع، به ابزاری برای مسخ‌کردن حق تبدیل شود. اگر نذاریم بحث از مسیر عدالت خارج شود، شاید روزی برسد که هم نان داشته باشیم و هم حق؛ اما اگر در دام این مغالطه‌ها بیفتیم، با شکافی عمیق روبه‌رو خواهیم شد که نه نان را ترمیم می‌کند و نه حق را بازمی‌گرداند.

یا «فرار به جلو» (Red Herring) روبه‌رو هستیم. در اینجا، فرد برای منحرف‌کردن توجه از بحث اصلی (که در آن موضع ضعیفی دارد)، موضوعی جدید و پرجنب‌وجوش را وسط می‌کشد تا طرف مقابل را «بی‌نخود سیاه» بفرستد.

اما خطرناک‌ترین این ابزارها، ایجاد «دیکتومی کاذب» یا همان دوراهی دروغین است. در این حالت، فرد با نوعی «قیاس مع‌الفارق»، جهان را به دو قطب متضاد کاذب تقسیم می‌کند؛ «یا باید به فکر معیشت باشی یا به فکر آزادی رسانه و حقوق شهروندی». او طوری رفتار می‌کند که گویی ظرفیت ذهنی یا توان مدیریتی جامعه محدود به یک انتخاب است و ما مجبوریم بین «نان» و «حق» یکی را انتخاب کنیم. این در حالی است که تجربه تاریخی نشان داده است، کسانی که بر تضییع حقوق حساس هستند، در واقع همان‌هایی هستند که بیشترین حساسیت را نیز نسبت به حفظ کرامت و معیشت مردم دارند

احتمالاً برای بسیاری از شما پیش آمده که بخواهید موضعی بگیرید یا درباره موضعی حساس سخن بگویید، اما ناگهان با موجی از نقدها روبه‌رو شوید که به جای نقد مستقیم حرف شما، مسیر بحث را تغییر می‌دهند. مثلاً وقتی از ضرورت نقد فیلترینگ، نقد انحلال یک نهاد یا توقیف یک رسانه صحبت می‌کنید، ناگهان خود را در جایگاه متهم می‌بینید؛ متهم به بی‌توجهی به معیشت مردم! در فضای سیاسی محافظه‌کاران، مسئله اقتصادی و معیشتی که بدون شک اصلی‌ترین دغدغه جامعه است، به یک «سپر دفاعی» تبدیل شده است. عده‌ای از آنجا که نمی‌خواهند یا نمی‌توانند با دلایل واقعی خود از یک سیاست خاص دفاع کنند، به مسئله معیشت پناه می‌برند. این رفتار، فراتر از یک خطای ساده، یک «تاکتیک عقب‌نشینی» است که با چندین مغالطه پیچیده اجرا می‌شود.

اولین و رایج‌ترین این ابزارها، «توسل به اهمیت نسبی» یا «چه چیزی مهم‌تره؟» (Relative Privation) است. در این حالت، فرد با ایجاد یک سلسله‌مراتب مصنوعی، سعی می‌کند اولویت مورد نظر خود را تحمیل کند. او می‌گوید: «چرا به موضوع «الف» می‌پردازید، درحالی‌که موضوع مهم‌تر «ب» وجود دارد؟». اما حقیقت این است که اهمیت بیشتر یک موضوع، هرگز به معنای بی‌اهمیت بودن موضوع دیگر نیست. پرداختن به عدالت یا یک تضمین حق، مانع پرداختن به معیشت نمی‌شود، بلکه می‌تواند زیربنای ثبات معیشت نیز باشد.

در لایه دوم، با مغالطه «تغییر جهت» یا همان «شاه‌ماهی قرمز»

یادداشت

نقدی بر حذف الزام انتشار مقاله برای دفاع دکتری

محمدصالح مصلحیان*

به گزارش خبرگزاری ایسنا، دکتر حسین سیمایی صراف، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، در نشست مشترک با اعضای کمیسیون آموزش و هیئت‌رئیس مجلس شورای اسلامی، با تأکید بر ضرورت انعطاف‌پذیری در مقررات آموزشی، از تسهیل شرایط دفاع برای دانشجویان تحصیلات تکمیلی در شرایط فعلی کشور خبر داده است. وی بیان کرد که تسهیل مقررات آموزشی، از جمله اجازه دفاع از پایان‌نامه و رساله‌های تحصیلات تکمیلی بدون الزام به ارائه مقاله از جمله اقداماتی است که برای کاهش فشار بر دانشجویان در شرایط کنونی اتخاذ شده است. چنین‌ها یک ضرب‌المثل دارند که می‌گوید وقتی نمی‌توانید مسئله‌ای را حل کنید، سورتش را پاک کنید. اگر به شکلی که ذکر شده است این اظهارات صحت داشته باشد، هر چند با شعار «کاهش فشار بر دانشجویان» توجیه می‌شود، از منظر سیاست‌گذاری علم فاقد پشتوانه علمی و واقع‌بینی کافی است و می‌تواند عواقبی جبران‌ناپذیر برای اکوسیستم علم و فناوری کشور به همراه داشته باشد. نمونه بارز آن، بخش مربوط به پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد است که اساساً با واقعیت‌های موجود همخوانی ندارد؛ زیرا براساس آیین‌نامه‌های جاری وزارت علوم، انتشار مقاله برای دفاع دانشجویان کارشناسی ارشد الزامی نیست.

رسالت اصلی دوره دکتری، تربیت نیروی انسانی متخصص و خلاق در عرصه «نوآوری، توسعه و تعمیق دانش» است. سالانه به‌عنوان سردبیر مجلای در انتشارات اسپرینگر آلمان روند داوری صدها مقاله را مدیریت می‌کنم. بارها حتی زمانی که رئیس انجمن ریاضی ایران بودم، تأکید کردم که صرف چاپ مقاله اصالت ندارد، بلکه کیفیت پژوهش انجام‌شده مهم است. انتشار مقاله بخش نهایی و اجتناب‌ناپذیر یک پژوهش جدی است که فراتر از یک الزام اداری است و طی آن پژوهشگران دستاوردهای پژوهشی خود را در معرض نقد و ارزیابی دقیق داوران بین‌المللی قرار می‌دهند. به رؤیت‌پذیری آنها می‌افزایند، اعتبار علمی برای پژوهش‌های خود کسب می‌کنند و راه را برای کاربردپذیری نتایج هموار می‌کنند. حذف این شرط، رساله دکتری را به تمرینی درون‌دانشگاهی بدل می‌کند که فاقد محک علمی بیرونی است. در صورت اجرائی شدن این تصمیم، وضعیت ما همچون کسی خواهد بود که تیری را به دیواری شلیک می‌کند و بعد دور نقطه برخورد دایره‌ای می‌کشد و می‌گوید به هدف زده‌ام.

مقالات علمی، به‌ویژه در مجلات معتبر، سازوکاری مؤثر برای تضمین نوآوری، اصالت، عمق، وسعت، اهمیت و صحت روش‌شناختی یافته‌ها به شمار می‌روند. بدون چنین الزامی، چه تضمینی وجود دارد که یک رساله صرفاً بر مبنای نظر چند داور داخلی، که خود ممکن است تحت تأثیر سوگیری‌ها، روابط شخصی یا تعصبات علمی قرار

گیرد، تأیید و دفاع شود؟ حذف این شرط موجب افزایش چشمگیر رساله‌های تکراری، توصیفی و فاقد ارزش افزوده علمی می‌شود. هر چند در برخی دانشگاه‌های برتر جهان، انتشار مقاله الزام رسمی برای دفاع از رساله دکتری نیست، هرگونه استناد به این الگو در شرایطی که دانشگاه‌های ما از جهات متعدد با آنها قابل قیاس نیستند، قیاسی مع‌الفارق است و تصمیمی فاقد مستندات معتبر و بدون مبنای علمی به شمار می‌رود.

در دنیای امروز که علم بر پایه همکاری‌های بین‌المللی و تعامل متقابل استوار است، حذف الزام مقاله به‌منابه قطع ارتباط نسل جدید پژوهشگران دکتری با جامعه علمی جهانی خواهد بود. پیامد آن هم، تحقیقات کم‌اهمیت و سطحی، بازتولید دانش موجود، افول کیفیت روش‌شناختی پژوهش‌ها و سرانجام کاهش کاربردپذیری (در قالب استنادات علمی) است که جایگاه ایران را در نظام علمی جهان تضعیف خواهد کرد. این سیاست، بیش از پیش نخبگان علمی را به دلیل بی‌ارزش شدن معیارهای آکادمیک پذیرفته‌شده جهانی در کشور، به سمت مهاجرت سوق خواهد داد.

سیاست «تسهیل‌گر» در شرایط بحرانی مانند جنگ و قطعی اینترنت، فقط در چارچوب‌های آکادمیک قابل دفاع است. اما تبدیل آن به رویه‌ای دائمی، چیزی جز خودتخریب علمی و تخریب تدریجی سرمایه انسانی کشور نیست. اگر آب جویاری کل‌آلود شده است، باید علت را بیابیم، نه آنکه سرچشمه را خشک کنیم. با درک تمام نگرانی‌ها و سختی‌هایی که دانشجویان دکتری عزیز ما با آن روبه‌رو هستند و گرچه صحبت وزیر محترم ممکن است خوشایند بعضی از افراد مبتلا به چالش‌های جدی در انتشار دستاوردهایشان باشد، باید گفت اگر این تصمیم اجرائی شود، متأسفانه نه راهبردی هوشمندانه، نه اقدامی پژوهشی رو به جلو و نه سیاست آموزشی اصیل به حساب می‌آید، بلکه انتخابی آسان‌بریز از چالش‌های دشوار و حمایت‌دهنده از دانشجویان در مسیر رشد واقعی علمی است.

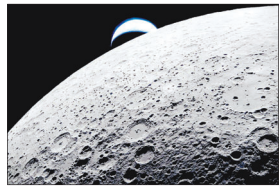
تدابیر مؤثری همچون صرف‌نظرکردن از نیمسال‌های در جویوچه جنگ و تمدید سنوات مجاز دانشجویان شهری دانشجویی، اجازه دسترسی به اینترنت کم‌هزینه به دانشجویان دکتری و کمک به دسترسی آنها به استادان راهنما، آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های دانشگاهی می‌تواند گزینه‌های منطقی‌تر و شایسته‌تر برای حمایت از دانشجویان دکتری در انتشار حداقل یک مقاله پژوهشی مستخرج از رساله در مجلات معتبر باشد. بدون آنکه استانداردهای کیفیت علمی در کشور قربانی شوند. امید است در این تصمیم‌بازنگری فوری صورت‌پذیرد.

* رئیس دانشکده علوم ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد و عضو فرهنگستان علوم کشور

آسمان خوانی

۱۲۲۱۷ عکس از فضا

ناسا به‌تازگی عکس‌های زیادی از مأموریت «آرتمیس ۲» منتشر کرده است. به گزارش ایسنا، این تصاویر شامل مناظر خیره‌کننده زمین، عکس‌هایی از فضاپنوردان داخل کیسول اوربیت و تصاویر نفس‌گیر از ماه است. این تصاویر اولین تصاویری هستند که توسط فضاپنوردانی که در بیش از ۵۰ سال گذشته به فضایی فراتر از مدار پایین زمین سفر کرده‌اند، گرفته شده است و سیاره ما و همسایه آسمانی آن را به شیوه‌های کاملاً جدید و باورنکردنی نشان می‌دهند. مأموریت ۱۰ روزه آرتمیس ۲ در روز یکم آوریل آغاز شد و فضاپنوردان ناسا، رید وایزمن، ویکتور گلارو و کریستینا کخ و همچنین فضاپنورد آژانس فضایی کانادا، جرمی هانسن را در سفری به دور ماه با کیسول فضایی اوربیت به فضا برد. فضاپنوردان در طول مأموریت خود موفق به ارسال چند عکس شدند، اما به دلیل محدودیت داده‌ها، ناسا مجبور شد قبل از بازایی بخش عمده داده‌ها، منتظر بازگشت کارت‌های حافظه فیزیکی به زمین بماند. از زمان فرود موفقیت‌آمیز آنها در ایقائوس آرام در روز ۱۰ آوریل، ناسا در حال بررسی دقیق تمام عکس‌هایی است که آنها گرفته بودند و اکنون همه می‌توانند تعداد قابل توجه ۱۲ هزار و ۲۱۷ عکس را ببینند. در یکی از تصاویر ماه با ناحیه‌ای قهوه‌ای‌رنگ و تقریباً به رنگ زنگ‌زدگی روی سطح خود نشان داده می‌شود. فضاپنوردان آرتمیس ۲ در طول سفر خود به دور ماه، مشاهده رنگ‌های قهوه‌ای، سبز و سایر رنگ‌های ظریف روی سطح ماه را توصیف کردند. فضاپنوردان آرتمیس ۲ در طول مأموریت خود، دورتر از هر مأموریت سرنشین‌دار دیگری در تاریخ، از زمین پرواز کردند و به حداکثر فاصله تقریباً ۴ هزار و ۷۷۳ کیلومتر رسیدند.



آسایشگاه سالمندان پناه



واقع در جنت آباد شاهین شمالی
نگهداری سالمند به صورت شبانه روزی
ویزیت پزشکی، فیزیوتراپ، روانشناس
۰۹۱۲۶۱۱۷۷۱۶ - ۰۹۱۲۸۲۳۹۹۴۶
۴۶۱۳۹۸۲۷ - ۴۴۲۷۴۸۱۹
https://ble.ir/saraye_pناه

